

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 08-09-2020
Αριθμ. Πρωτ.:751/169359

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Ζημιές από χαλαζόπτωση σε καλλιέργειες των Δήμων Λαγκαδά και Ωραιοκάστρου της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 7670/24-6-2020**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές **κ.κ. Γ. Δελής** και **Λ. Στολτίδης**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στις ζημιές που προξενήθηκαν στη φυτική παραγωγή από τις χαλαζοπτώσεις-βροχοπτώσεις που σημειώθηκαν τον μήνα Ιούνιο του έτους 2020 σε καλλιέργειες κηπευτικών, σιτηρών, καλαμποκιών, τριφυλλιών κ.λπ. στην ευρύτερη περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Θεσσαλονίκης, συμπεριλαμβανομένων και των Δήμων Λαγκαδά και Ωραιοκάστρου, σημειώνεται ότι διενεργήθηκαν από τις γεωτεχνικές υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α. οι απαραίτητες επισημάνσεις, έγιναν 55 αναγγελίες και υποβλήθηκαν 301 δηλώσεις εκ μέρους των παραγωγών.

Το έργο των εκτιμήσεων βρίσκεται σε εξέλιξη. Σημειώνεται ότι δόθηκε προτεραιότητα στις ευπαθείς καλλιέργειες και στις καλλιέργειες που βρίσκονται στο στάδιο της συγκομιδής και θα ακολουθήσουν και οι υπόλοιπες. Μετά την ολοκλήρωση της εκτιμητικής διαδικασίας, θα κοινοποιηθούν τα πορίσματα και θα ακολουθήσει η καταβολή των αποζημιώσεων στους δικαιούχους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς.

Σχετικά με τη διαδικασία καταβολής των αποζημιώσεων από τον ΕΛ.Γ.Α., σημειώνεται ότι η εν λόγω διαδικασία είναι συγκεκριμένη και ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία ως εξής:

- Με την εμφάνιση της ζημιάς στην καλλιέργεια διενεργούνται οι απαραίτητες επισημάνσεις, γίνονται αναγγελίες και υποβάλλονται δηλώσεις.
- Ο Οργανισμός, εν συνεχεία, προβαίνει σε εξατομικευμένες εκτιμήσεις.
- Πραγματοποιείται η επεξεργασία των στοιχείων από το αρχείο ΟΣΔΕ, το οποίο αποστέλλεται στον ΕΛ.Γ.Α. από τον ΟΠΕΚΕΠΕ εντός του φθινοπώρου έκαστου χρόνου.
- Κοινοποιούνται τα πορίσματα.
- Ακολουθεί τμηματικά η εκκαθάριση των ζημιών, η μηχανογράφησή τους και η καταβολή-ολοκλήρωση των αποζημιώσεων στους δικαιούχους παραγωγούς ανά την επικράτεια, οι οποίοι έχουν υποβάλει τη Δήλωση Καλλιέργειας/Εκτροφής (ΔΚ/Ε) και έχουν καταβάλει τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τη ΔΚ/Ε.

Η δε καταβολή των αποζημιώσεων γίνεται τμηματικά και ολοκληρώνεται για όλη τη χώρα εντός των επόμενων μηνών του νέου έτους μετά τη ζημιά.

Σχετικά με τη δυνατότητα κάλυψης κατά 100% της ασφαλιζόμενης ζημιάς, σημειώνεται ότι με την υποχρεωτική ασφάλιση της αγροτικής παραγωγής που παρέχεται από τον ΕΛ.Γ.Α., σύμφωνα με τον ν. 3877/2010 (Α' 160), καλύπτονται οι άμεσες ζημιές στη φυτική παραγωγή και στο ζωικό κεφάλαιο που προξενούνται από φυσικούς κινδύνους, καθώς και από ασθένειες (ζωικό κεφάλαιο) και οι οποίες είναι μεγαλύτερες από ένα ελάχιστο ποσοστό ζημιάς (20%). Το μη καλυπτόμενο ποσοστό ζημιάς ονομάζεται απαλλαγή και είναι χαρακτηριστικό της ασφάλισης. Η απαλλαγή είναι το μέρος της ζημιάς το οποίο βαρύνει τον ασφαλισμένο και αποτελεί κίνητρο ώστε ο ίδιος ο ασφαλισμένος να προστατεύσει την παραγωγή του τόσο πριν από τη ζημιά –με προληπτικά μέτρα- όσο και μετά τη ζημιά –π.χ. με κατάλληλους ψεκασμούς- και να μην επαναπαυθεί στην αποζημίωση του ΕΛ.Γ.Α.. Για τον λόγο αυτόν, πουθενά δεν υπάρχει δυνατότητα κάλυψης κατά 100% οποιασδήποτε ασφαλιζόμενης ζημιάς.

Αναφορικά με το Εθνικό Πρόγραμμα Χαλαζικής Προστασίας (ΕΠΧΠ) με Εναέρια Μέσα, σημειώνεται ότι το εν λόγω Πρόγραμμα έχει φορέα εφαρμογής τον ΕΛΓΑ και εφαρμόζεται στην Κεντρική Μακεδονία σε τμήματα των Π.Ε. Πέλλας, Ημαθίας, Κιλκίς, Θεσσαλονίκης και Πιερίας και στην Κεντρική Ελλάδα σε τμήματα των Π.Ε. Λάρισας, Καρδίτσας, Τρικάλων και Φθιώτιδας σε 5.200.000 στρέμματα. Όσον αφορά στη χαλαζική προστασία με εναέρια μέσα περιοχών της Π.Ε. Θεσσαλονίκης, συμπεριλαμβανομένων και των περιοχών των Δήμων Λαγκαδά και Ωραιοκαστρου, σημειώνεται ότι το σύστημα ανταποκρίθηκε επαρκώς στην προστασία των καλλιεργειών από τις χαλαζοπτώσεις που σημειώθηκαν τον μήνα Ιούνιο του έτους 2020 με οκτώ (8) πιητικές επιχειρήσεις, σύμφωνα με τα στοιχεία του Κέντρου Μετεωρολογικών Εφαρμογών (ΚΕΜΕ), ενώ χρησιμοποιήθηκε εγκαίρως το κατάλληλο υλικό την ώρα της καταιγίδας για την καταπολέμηση του χαλαζιού. Η δε διασπορά του υλικού στο χαλαζοφόρο νέφος για την καταπολέμηση του χαλαζιού ήταν επιτυχής.

Όσον αφορά στο Υπομέτρο 5.1 του ΠΑΑ 2014-2020, σημειώνεται ότι ο ΕΛ.Γ.Α., μέσω του Υπομέτρου 5.1 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, το οποίο αφορά συστήματα ενεργητικής προστασίας, δίνει τη δυνατότητα προστασίας των καλλιεργειών από τον παγετό, το χαλάζι και τη βροχή μέσω της παροχής δημόσιας οικονομικής στήριξης (ενίσχυσης) για την υλοποίηση επενδύσεων ενεργητικής προστασίας. Με αυτόν τον τρόπο, δύνανται οι αγρότες να διατηρήσουν τα επίπεδα ποιότητας και εμπορευσιμότητας των προϊόντων τους και συνεπώς τη θέση τους στην αγορά. Ειδικότερα, αναφέρεται ότι ο ΕΛ.Γ.Α. ενισχύει τις επενδύσεις για το αντικαλαζικό δίκτυο και την αντιβροχική μεμβράνη στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις: α) σε ποσοστό 80% για φυσικά ή νομικά πρόσωπα και β) σε ποσοστό 100% για Συλλογικά Σχήματα Γεωργών.

Σημειώνεται ότι η 1^η πρόσκληση υποβολής αιτήσεων ένταξης στο Υπομέτρο 5.1 έληξε στις 9/10/2018, ολοκληρώθηκε η διαδικασία ελέγχου των φακέλων των παραγωγών και εγκρίθηκαν 422 επιλέξιμες αιτήσεις συνολικού ποσού δημόσιας δαπάνης 6.255.842,87€ που καλύπτονται από τον προϋπολογισμό της πρόσκλησης ύψους 12.500.000€. Μετά την πρόσφατη υπογραφή των οριστικών αποτελεσμάτων της 1^{ης} πρόσκλησης από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, έχει ήδη ξεκινήσει η ηλεκτρονική υποβολή των αιτήσεων των δικαιούχων παραγωγών στο ΠΣΚΕ (Πληροφοριακό Σύστημα Κοινοτικών Ενισχύσεων), το οποίο εποπτεύεται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Θα ακολουθήσει ο έλεγχος των αιτήσεων πληρωμής και η καταβολή της ενίσχυσης αναμένεται εντός του φθινοπώρου του 2020.

Εν συνεχεία, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, μεριμνώντας προς την κατεύθυνση της προληπτικής προστασίας των καλλιεργειών από ακραία καιρικά φαινόμενα, υπέγραψε τη 2^η πρόσκληση της προκήρυξης του Υπομέτρου 5.1 «Στήριξη για επενδύσεις σε προληπτικές δράσεις που αποσκοπούν στην άμβλυνση των επιπτώσεων των πιθανών φυσικών καταστροφών, των αντίξοων κλιματικών συνθηκών και των καταστροφικών συμβάντων». Η δημοσιοποίηση της 2^{ης} πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος θα δώσει τη δυνατότητα σε περισσότερους ενδιαφερομένους όλων των Π.Ε. της χώρας να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα για την ενίσχυση και την υλοποίηση των επενδύσεων σε ενεργητικά συστήματα για την προστασία των καλλιεργειών από το χαλάζι κ.λπ.

Επισημαίνεται ότι η εφαρμογή του συγκεκριμένου Υπομέτρου ενθαρρύνει την πραγματοποίηση επενδύσεων στο πεδίο των προληπτικών μέτρων που λαμβάνονται για την αποτροπή ζημιών στις ελληνικές καλλιέργειες από χαλάζι. Παράλληλα, απαλλάσσει τον ΕΛΓΑ από τις συμβατικές του υποχρεώσεις και ενισχύει εμμέσως τη ρευστότητά του στο πλαίσιο της γενικότερης στρατηγικής του ρόλου του Οργανισμού.

Επιπλέον, αναφέρεται ότι, εξαιτίας του φαινομένου της κλιματικής αλλαγής, είναι επιβεβλημένη η δημιουργία ενός νέου γεωργοασφαλιστικού συστήματος που θα προσφέρει επαρκή ασφάλιση στις γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις των παραγωγών και των κτηνοτρόφων της χώρας. Ως εκ τούτου, με την αριθ. 142/21211/23-1-2020 (ΑΔΑ:Ψ6ΩΙ4653ΠΓ-ΖΝ1) απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, συστάθηκε ομάδα εργασίας, με συντονιστή τον Πρόεδρο του ΕΛ.Γ.Α., για τη μελέτη του θεσμικού πλαισίου, για την ανάλυση των ιστορικών δεδομένων καταστροφών αγροτικών εκμεταλλεύσεων και αντιστοίχως των αποζημιώσεων που πραγματοποιήθηκαν από τον ΕΛ.Γ.Α., για τον συντονισμό με άλλα γνωμοδοτικά ή συμβουλευτικά όργανα που θα αναλάβουν παρόμοιες εργασίες, καθώς και για τη διερεύνηση άλλων πιθανών αποζημιώσεων των καταστροφών. Το πόρισμα της ομάδας εργασίας, καθώς και η υποβολή λύσεων, θα τύχουν περαιτέρω επεξεργασίας από τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες.

Επίσης, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, κατά τη διάρκεια της ομιλίας του στη συζήτηση της Διαρκούς Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής για θέματα αρμοδιότητας του ΕΛΓΑ, ανέδειξε τον κρίσιμο ρόλο του ΕΛΓΑ στην ομαλή λειτουργία του πρωτογενούς τομέα και την αναγκαιότητα εκσυγχρονισμού και αναδιάρθρωσης του Οργανισμού, προκειμένου να ανταποκριθεί στις σύγχρονες απαιτήσεις της αγροτικής οικονομίας.

Ο κ. Βορίδης επισήμανε ότι προς την κατεύθυνση αυτή έχει συσταθεί μία μεικτή επιτροπή, η οποία μελετά τη δυνατότητα σύστασης συνεργειών μεταξύ του κλάδου της ιδιωτικής ασφάλισης και του ΕΛΓΑ, με κύριο στόχο να διερευνήσει τη δημιουργία ενός καλύτερου ασφαλιστικού προϊόντος, το οποίο θα παρέχει περισσότερες, δικαιότερες και καλύτερες ασφαλιστικές υπηρεσίες προς τους ασφαλισμένους. Ο Υπουργός ξεκαθάρισε για μία ακόμη φορά ότι δεν τίθεται θέμα ιδιωτικοποίησης του ΕΛΓΑ, αλλά στόχος είναι η εμπλοκή και η συμμετοχή της ιδιωτικής ασφάλισης στην κάλυψη των ζημιών του πρωτογενούς τομέα πάντα υπέρ του συμφέροντος των παραγωγών.

Εν συνεχεία, ο κ. Βορίδης έκανε ιδιαίτερη μνεία στις παρεμβάσεις που περιλαμβάνονται στο νομοσχέδιο που ψηφίστηκε την Παρασκευή 24 Ιουλίου 2020, με τις οποίες επιχειρείται ο εξορθολογισμός των οικονομικών του Οργανισμού, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι στρεβλώσεις που παρατηρήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια στη λειτουργία του, ώστε να οδηγηθεί στην οικονομική εξυγίανσή του.

Επιπλέον, ο κ. Βορίδης εξήγγειλε ότι βρίσκεται σε εξέλιξη η σύνταξη «κοστολογικής ασφαλιστικής μελέτης», όπως τη χαρακτήρισε, η οποία θα υποδείξει πού υπάρχουν πεδία παρεμβάσεως και θα συντελέσει στην οικονομική σταθεροποίηση της βάσης του Οργανισμού που θα οδηγήσει στην εξυγίανσή του. Ο Υπουργός διευκρίνισε ότι η

συγκεκριμένη μελέτη θα είναι έτοιμη τον Οκτώβριο, επισημαίνοντας ταυτοχρόνως την ιδιαίτερη σημασία της αναφορικά με τη βιωσιμότητα του Οργανισμού. Περαιτέρω, ο κ. Βορίδης εξήρε την αναγκαιότητα εκσυγχρονισμού του ΕΛΓΑ μέσω της χρήσης της τεχνολογίας που θα συντελέσει στη δημιουργία ενός αξιόπιστου και αντικειμενικού συστήματος εκτιμήσεων, το οποίο θα συμβάλλει στην ταχύτερη οριστικοποίηση των ζημιών και συνεπώς στην ταχύτερη καταβολή των αποζημιώσεων. Τοποθέτησε μάλιστα την πιλοτική μετάβαση του ΕΛΓΑ στην ψηφιακή εποχή εντός του πρώτου εξαμήνου του 2021.

Τέλος, πρέπει να επισημανθεί ότι ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Μάκης Βορίδης, κατόπιν συνεννοήσεως με τον Πρόεδρο του ΕΛΓΑ, Ανδρέα Λυκουρέντζο, και τον Υφυπουργό Οικονομικών, Θεόδωρο Σκυλακάκη, υλοποίησε τη δέσμευση του Πρωθυπουργού, Κυριάκου Μητσοτάκη, για εξόφληση του 35% των οφειλόμενων αποζημιώσεων για το έτος 2019 στους παραγωγούς.

Η πίστωση του ποσού στους λογαριασμούς των δικαιούχων πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 12 Αυγούστου και το συνολικό ποσό που καταβλήθηκε ανέρχεται στα 67 εκατομμύρια ευρώ.

Με τη συγκεκριμένη απόφαση επισπεύδεται η καταβολή των αποζημιώσεων προς τους παραγωγούς, η οποία ήταν προγραμματισμένη να πραγματοποιηθεί στα τέλη του τρέχοντος έτους και διασφαλίζεται η απαραίτητη ρευστότητα των αγροτών προκειμένου να συνεχίσουν το, πολύτιμο για την ελληνική οικονομία, παραγωγικό τους έργο.

Αξίζει να σημειωθεί ότι αυτή είναι η πρώτη φορά μετά από σειρά ετών που ο ΕΛΓΑ εξοφλεί τόσο σύντομα τις οφειλόμενες αποζημιώσεις. Η κίνηση αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο της γενικότερης αναμόρφωσης του Οργανισμού που επιδιώκει ο κ. Βορίδης και το οποίο προβλέπει την απλοποίηση των διαδικασιών προσδιορισμού της ζημιάς η οποία θα οδηγήσει στην εγκαίριότερη καταβολή των αποζημιώσεων καθώς και τη θέσπιση ενός αντικειμενικού, ορθολογικού και επιστημονικά τεκμηριωμένου συστήματος εκτίμησης των ζημιών.

Ως εκ τούτου, στις 12 Αυγούστου του 2020 ολοκληρώθηκε η καταβολή των αποζημιώσεων για τις ζημιές στις καλλιέργειες σε όλη τη χώρα που σημειώθηκαν το 2019 από καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια, και το συνολικό ποσό που καταβλήθηκε ανέρχεται στα 67 εκατομμύρια ευρώ. Πληροφοριακά αναφέρεται ότι για τις εν λόγω ζημιές έγιναν 7.309 αναγγελίες και υποβλήθηκαν 110.000 δηλώσεις.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

- 1.Βουλευτή κ. Γ. Δελή
- 2.Βουλευτή κ. Α. Στολτίδη